

Dyrektywa IPPC

Wskazówki dotyczące interpretacji i wdrażania Dyrektywy IPPC



Celem niniejszego dokumentu jest zapewnienie wskazówek dotyczących wdrażania Dyrektywy IPPC 96/61/WE poprzez zasugerowanie sposobu podejścia do pewnych kwestii oraz poprzez wyjaśnienie, w jaki sposób pewne zapisy Dyrektywy powinny być rozumiane. Wskazówki te nie prezentują oficjalnego stanowiska Komisji i nie należy odwoływać się do nich w kontekście postępowań prawnych. Ostateczne orzecznictwo w przedmiocie interpretacji Dyrektywy przysługuje wyłącznie Europejskiemu Trybunałowi Sprawiedliwości.

Wskazówki te po raz pierwszy zaprezentowano w niniejszej witrynie w kwietniu 2007 r. i obejmują one następujące zagadnienia:

Jakie jest znaczenie specjalnych odniesień do Dyrektywy Rady 88/609/EEC zamieszczonych w Artykule 4, Artykule 20(1) oraz przypisu w punkcie 1.1 Załącznika I?

Dyrektywa Rady 88/609/EEC jest już obecnie uchylona i zastąpiona Dyrektywą 2001/80/WE. Ilekroć zatem jest tu mowa o Dyrektywie 88/609/EEC należy rozumieć to jako odniesienie do [Dyrektywy 2001/80/WE](#).

Dyrektywa 2001/80/WE ustanawia szczególne wymagania dotyczące niektórych kategorii dużych obiektów energetycznego spalania, w tym dopuszczalne wartości emisji dla dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłów. Możliwe są pewne odstępstwa od dopuszczalnych wartości emisji dla dwutlenku siarki w przypadku zakładów funkcjonujących przez ograniczoną liczbę godzin w procesie spalania własnego paliwa.

Zgodnie z zasadami określonymi w ***Wytocznych w sprawie zależności pomiędzy Dyrektywą IPPC, a innymi Dyrektywami*** ([guidance on the relationship between the IPPC Directive and other Directives](#)) dopuszczalne poziomy emisji jako wymogi minimalne pozostają w mocy wraz z dotyczącymi ich odstępstwami. Jednakże nie wprowadzają one żadnych odstępstw od obowiązków określonych w Dyrektywie IPPC.

Czy nagłówek punktu 1 Załącznika I należy rozumieć jako ograniczający się do instalacji lub części instalacji stosowanych wyłącznie w pracach badawczo - rozwojowych oraz do próbnych badań nowych produktów i procesów?

Wydaje się wysoce nieprawdopodobne, aby zamiarem mogło tu być wyłączenie z zakresu Dyrektywy tych instalacji lub części instalacji, które zwykle stosuje się dla potrzeb produkcji przemysłowej tylko dlatego, że są one sporadycznie wykorzystywane dla potrzeb badawczo - rozwojowych oraz do próbnych badań.

Czy punkt 2.5(b) Załącznika I obejmuje przemysł metali żelaznych, łącznie ze stapianiem?

Produkcja stopów metali żelaznych mieści w sobie wytwarzanie stopów metali nieżelaznych i dlatego jest objęta punktem 2.5(b) Załącznika I.

Jak, w punkcie 2.6 Załącznika I, należy rozumieć termin "zbiornik"?

Progowe wartości dla instalacji służących do powierzchniowej obróbki metalu i materiałów z tworzyw sztucznych, o których mowa w punkcie 2.6 Załącznika I, są wyrażone w kategoriach objętości zbiorników procesowych służących do ich obróbki. Oprócz głównego etapu produkcji, zbiorniki rutynowo stosuje się w takich procesach jak kąpiel czyszcząca, trawienie, odtłuszczanie, kąpiel w kwasie, pasywacja i płukanie. Za wyjątkiem płukania, wszystkie te procesy pociągają za sobą zmianę właściwości obrabianej powierzchni wynikających z procesu elektrolitycznego lub chemicznego i dlatego mieszczą się w definicji "obróbki". Z drugiej strony, inne niż elektrolityczne i chemiczne rodzaje obróbki powierzchniowej, takie jak obróbka ultradźwiękami, oczyszczanie strumieniowo-ścierne, wodne czyszczenie ciśnieniowe i wyżarzanie, nie są traktowane jako podlegające tej definicji. W celu określenia, które instalacje są objęte powyższym punktem, należy obliczyć objętość zbiorników (wanien) procesowych, w których prowadzi się obróbkę, jako całkowitą objętość zbiorników wykorzystywanych w tych procesach, w których następuje zmiana właściwości obrabianej powierzchni w wyniku procesu elektrolitycznego lub chemicznego.

Nie mniej jednak, należy zauważyć, że, zgodnie z *Wytycznymi w sprawie znaczenia "instalacja"* ([guidance on the meaning of "installation"](#)), w przypadku instalacji objętych zakresem Dyrektywy, wszystkie etapy zawierające proces płukania powinny być traktowane jako "działania związane" w rozumieniu Artykułu 2(3).

Co, w punkcie 4 Załącznika I, oznacza wyrażenie "produkcja na skalę przemysłową, polegająca na chemicznej obróbce" i co znaczy termin "podstawowe" użyty w wyrażeniach "podstawowe związki organiczne" i "podstawowe substancje nieorganiczne"?

"Produkcja na skalę przemysłową":

Punkt 4 Załącznika I ("Przemysł chemiczny") nie zawiera żadnych ilościowych progów dla zdolności produkcyjnych, a odnosi się tylko do "produkcji na skalę przemysłową". Skala produkcji chemicznej może wahać się od kilku gramów bardzo specjalistycznego produktu do wielu ton chemicznej masy produktowej, a mimo to obie te wielkości mogą odnosić się do "skali przemysłowej" określonego rodzaju działalności. Jeżeli taką działalność prowadzi się w "celu handlowym", należy ją traktować jako produkcję na skalę przemysłową, nawet wówczas, gdy dana substancja jest produktem pośrednim i dlatego sama nie znajdzie się w sprzedaży. Natomiast nie są tym objęte inne dziedziny działalności wytwarzające chemikalia wyłącznie na swoje własne potrzeby – na przykład działalność gospodarstw domowych, jednostek akademickich, czy laboratoryjnych.

Ponadto sformułowanie "cel handlowy" sugeruje, że dana działalność jest podejmowana głównie jako zawodowa działalność gospodarcza. Ustalenie czy taki rodzaj działalności ma

miejsce może być potwierdzony obecnością jakiejś związanej z nią formy skutków handlowych, czy innych podobnych wskaźników. W przypadku braku takich wskaźników, na przykładzie produkcji "mydła artystycznego" na niewielką skalę, można twierdzić, że dana działalność nie jest podejmowana w "celu handlowym", a zatem nie ma ona charakteru skali przemysłowej.

"Produkcja na skalę przemysłową polegająca na chemicznej obróbce substancji":

Definicja umieszczona w punkcie 4 odnosi się do produkcji na skalę przemysłową, która polega na "chemicznej obróbce substancji". Określenie "chemiczna obróbka" oznacza, że w procesie produkcji następuje przekształcenie substancji na drodze jednej lub kilku reakcji chemicznych. Punkt ten nie dotyczy takich rodzajów działalności/czynności, które polegają na wyłącznie fizycznym przetworzeniu substancji (na przykład zwykłe zestawianie mieszanki lub mieszanie składników, które chemicznie ze sobą nie reagują, albo takich jak odwadnianie, rozcieńczanie, przepakowanie kwasów lub zasad).

W przypadku działalności/czynności polegających zasadniczo na obróbce fizycznej, lecz obejmujących w pewnym stopniu jakieś reakcje chemiczne (na przykład, mieszanie dwóch lub więcej substancji chemicznych w celu wytworzenia trzeciej substancji, która jest następnie bezzwłocznie rozprowadzona lub наносzona na powierzchnię, albo w sytuacji, w której dwuskładnikowy klej reaguje tworząc właściwą substancję klejącą), właściwe organy będą musiały wydać orzeczenie w oparciu o zapis, że tylko "instalacje chemiczne" są objęte punktem 4 (punkt 4.5 zawiera inny zapis). Takie rodzaje działalności prowadzone w miejscach, które normalnie nie mogłyby być traktowane jako instalacje chemiczne (na przykład w odniesieniu do budynków lub działalności remontowej) mogą być traktowane jako nie objęte tą częścią Załącznika I.

Użycie terminu "podstawowe":

W punkcie 4 występuje parokrotnie odniesienie do terminu "podstawowe" w opisie rodzaju substancji lub grup substancji tam wymienionych.

Termin "podstawowe" należy interpretować w szerokim znaczeniu. Nie oznacza on tylko substancji chemicznych, które wymagają dalszej obróbki, ponieważ niektóre z substancji chemicznych formalnie wymienionych w punkcie 4 Załącznika I (takie jak syntetyczne kauczuki, barwniki i pigmenty, polimery, włókna syntetyczne), mogą samoistnie być końcowymi produktami reakcji chemicznych (pozostając jednak nadal substancjami podstawowymi), które mogą wszakże podlegać dalszemu przetwarzaniu, ale nie w znaczeniu obróbki chemicznej.

Termin "podstawowe substancje chemiczne" nie obejmowałby tych produktów końcowych, które nie mogą być uważane za produkty chemiczne. Na przykład, produkcja opon z gumy wraz z innymi składnikami (takimi jak sadza, siarka, materiał tekstylny) obejmuje pewną formę chemicznej obróbki (w szczególności wulkanizację) bez wytworzenia "końcowego produktu chemicznego".

Należy tu dodać ogólną uwagę, która odnosi się do ogromnej liczby możliwych sytuacji (dotyczących obróbki chemicznej, wytwarzanych substancji chemicznych lub grup substancji, rodzajów i miejsc działalności/czynności), że to do właściwych organów należy sprawa

rozstrzygnięcia i wydania opartego na odpowiednich informacjach orzeczenia, czy dana instalacja mieści się, w zakresie Dyrektywy IPPC. Wskazówki tu opisane stanowią narzędzie pomocnicze dla zachowania spójności i niedopuszczenia do możliwych nadużyć w interpretacji części 4 Załącznika I Dyrektywy IPPC.

Czy enzymy podlegają działalności opisanej w punktach 4 lub 6.4 Załącznika I?

Wiele środków ochrony roślin i produktów farmaceutycznych to enzymy i są one objęte odpowiednio punktami 4.4 i 4.5. Poza nimi, nie wydaje się, aby istniał jakikolwiek poważny argument za ich ogólnym ujęciem gdzieindziej. W szczególności, powiązanie pomiędzy produkcją enzymów, a produkcją żywności (punkt 6.4) jest niezbyt silne, ponieważ jeżeli nawet enzymy mogą być stosowane w takich rodzajach działalności, to same jako takie nie są produktami żywnościowymi.

Czy gazowy tlen podlega działalności opisanej w punkcie 4.2 Załącznika I?

Chociaż tlenu (O₂) formalnie nie wymienia się w wykazie gazów w punkcie 4.2(a), jest on niewątpliwie "podstawową substancją nieorganiczną". Należy zauważyć, że ów wykaz ma charakter orientacyjny, ponieważ rozpoczyna się słowami "gazy, takie jak ...". Mieści się tu zatem produkcja tlenu z wykorzystaniem procesu chemicznego. Jednakże tlen produkuje się zazwyczaj metodą fizycznego (kriogenicznego) wydzielenia go z powietrza. Ponieważ punkt 4 dotyczy "produkcji ... polegającej na chemicznej obróbce", takie fizyczne wydzielenie z mieszanki gazów nie wydaje się być działalnością objętą Załącznikiem I.

Czy instalacja, w której wytwarza się materiały wybuchowe do produkcji broni wojskowej dla potrzeb sił zbrojnych powinna być wykluczona spod Dyrektywy IPPC z powodów wymienionych w Artykule 296 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską?

Kategoria nr 4.6 Załącznika I Dyrektywy IPPC obejmuje "Instalacje chemiczne do produkcji materiałów wybuchowych"

Dyrektywa IPPC nie zawiera przepisu, który wykluczałby instalacje wojskowe z jej zakresu. Dla odmiany, [Dyrektywa Rady 96/82/WE](#) z dnia 9 grudnia 1996 r. (Seveso II) w sprawie kontroli zagrożeń wypadkami z udziałem niebezpiecznych substancji [1], wyłącza takie instalacje. Poprzedzająca Dyrektywę IPPC, Dyrektywa Rady 84/360/EEC z 28 czerwca 1984 w sprawie zwalczania zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych, w Artykule 15, również zawiera postanowienie wyłączone zakłady przemysłowe działające dla potrzeb obrony narodowej [2].

Konsekwencją zastosowania Dyrektywy IPPC dla instalacji militarnych jest fakt, iż Państwa Członkowskie zobowiązane są do zapewnienia dostępu społeczeństwu do wniosku o wydanie pozwolenia (traktowanego jako informacja o środowisku) w przypadku budowy nowej lub istotnej zmiany istniejącej instalacji. Powyższe może być jednak przedmiotem wyłączenia zgodnie z zapisami [Dyrektywy 2003/35/WE](#) w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska.

Należy także zauważyć, że w Artykule 296 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską wymienione są ogólne wyjątki od ustanawianych przez siebie postanowień, należy więc uznać, iż dotyczy to także całego opartego na nim ustawodawstwa wspólnotowego.[3]

Artykuł 296 Traktatu WE brzmi następująco:

“Artykuł 296

1. Postanowienia niniejszego Traktatu nie stanowią przeszkody w stosowaniu następujących reguł:

a) żadne Państwo Członkowskie nie ma obowiązku udzielania informacji, których ujawnienie uznaje za sprzeczne z podstawowymi interesami jego bezpieczeństwa;

*b) każde Państwo Członkowskie może podejmować środki, jakie uważa za konieczne w celu ochrony **podstawowych interesów jego bezpieczeństwa**, a które odnoszą się do **produkcji lub handlu bronią, amunicją lub materiałami wojennymi**; środki takie nie mogą negatywnie wpływać na warunki konkurencji na wspólnym rynku w odniesieniu do produktów, które nie są przeznaczone wyłącznie do celów wojskowych.*

2. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, może wprowadzać zmiany do sporządzonej przez siebie 15 kwietnia 1958 roku listy produktów, do których mają zastosowanie postanowienia ustępu 1 lit. b). ”

Podsumowując, ponieważ w innym ustawodawstwie Wspólnotowym opartym na Artykule 174 Traktatu istnieją przykłady, które wyraźnie wykluczają te instalacje, a Dyrektywa IPPC nie zawiera podobnych postanowień, nie oznacza to, że instalacje do produkcji materiałów wybuchowych wykorzystywanych przez wojsko są wykluczone spod Dyrektywy IPPC.

Istnieje wyraźny interes Wspólnoty w tym, aby instalacje te były eksploatowane w sposób zapewniający wysoki poziom ochrony środowiska.

Niemniej jednak, ponieważ egzekucja wymagań takich jak udział publiczny podczas procedury wydawania pozwolenia zintegrowanego mogłaby wywołać konflikt z wymogiem ochrony zasadniczych interesów bezpieczeństwa narodowego, to zgodnie z Artykułem 296 (1a) Traktatu WE Państwo Członkowskie samodzielnie powinno dokonać uszczegółowienia zasad wykluczenia jawności z przedmiotowej procedury.

Całkowite wykluczenie z zakresu Dyrektywy IPPC nie byłoby zatem właściwe. Wynika to z braku postanowienia o możliwości wykluczenia w samej Dyrektywie IPPC, podczas gdy pozostała wspólnotowa legislacja w dziedzinie ochrony środowiska takie postanowienia zawiera.

Wszystkie wymagania, które uważane za "niewrażliwe" z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego powinny zostać spełnione. Ponadto aspekty poufności nie ograniczają się tylko do instalacji wojskowych. Także właściwe organy muszą brać pod uwagę przestrzeganie tajemnicy handlowej. Każde Państwo Członkowskie musi kierować sprawami poufności zgodnie z zasadą subsydiarności i [Dyrektywą 2003/04/WE](#) w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska.

Czy punkt 5.1 Załącznika I obejmuje instalacje stosowane głównie dla potrzeb innych niż przerób odpadów, ale które przerabiają odpady niebezpieczne dostarczane z zewnątrz, przy wydajności przekraczającej 10 ton dziennie?

Pytanie to dotyczy współspalania odpadów w instalacjach spalania lub w instalacjach produkcyjnych, takich jak piece cementowe. Należy zauważyć, że pytanie to ma sens jedynie w tych przypadkach, w których dana instalacja nie jest już objęta literą postanowień innej części Załącznika I.

Takie instalacje są objęte punktem 5.1 pod warunkiem, że prowadzona jest co najmniej jedna z operacji odzysku odpadów – działania R1, R5, R6, R8, R9 określone w Załączniku II B do Dyrektywy 75/442/EEC (obecnie zmienionej [Dyrektywą 2006/12/WE](#)). Obejmuje to, na przykład, zakłady spalające odpady niebezpieczne i piece cementowe, które zużywają ponad 10 ton na dobę odpadów niebezpiecznych w celu wytwarzania energii lub w celu innej wyżej wymienionej formy odzysku.

Niektóre składowiska odpadów objęte [Dyrektywą Rady 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów](#) mieszczą się także w zakresie Dyrektywy IPPC (kategorie 5.1 i 5.4 z Załącznika I). Które z postanowień tej Dyrektywy powinny brać pod uwagę właściwe organy odnośnie tych składowisk w dodatku do wymagań zawartych w Dyrektywie w sprawie składowania odpadów?

- Zgodnie z Artykułem 18(2) Dyrektywy IPPC, “Rada, ... zgodnie z procedurami ustanowionymi w Traktacie, ustala wymogi techniczne, mające zastosowanie w odniesieniu do składowisk.” Postanowienie to jest odzwierciedlone w Artykule 1(2) Dyrektywy w sprawie składowania odpadów, który stwierdza, że “W odniesieniu do właściwości technicznych składowisk, niniejsza dyrektywa zawiera dla tych składowisk, dla których zastosowanie ma Dyrektywa 96/61/WE, odpowiednie wymagania techniczne w celu uszczegółowienia ogólnych wymagań tej dyrektywy. Odpowiednie wymagania Dyrektywy 96/61/WE uważa się za spełnione, jeżeli zostaną spełnione wymagania niniejszej dyrektywy.”

W konsekwencji, wymagania ustanowione w Załączniku I do Dyrektywy w sprawie składowania odpadów zajmują miejsce dopuszczalnych poziomów emisji, równoważnych parametrów i wskaźników technicznych opartych o najlepsze dopuszczalnie techniki (BAT) wymagane na podstawie Artykułu 9(4) Dyrektywy IPPC w warunkach pozwoleń.

- Terminem ostatecznym dla rozróżnienia pomiędzy instalacjami “istniejącymi”, a “nowymi” jest 31 października 1999 r. - na podstawie Dyrektywy IPPC (Artykuł 2, punkt 4) oraz 16 lipca 2001 r. na podstawie Dyrektywy w sprawie składowania odpadów (Artykuł 14). W przypadku istniejących instalacji, końcową datą osiągnięcia pełnej zgodności jest dzień 31 października 2007 r., na podstawie Dyrektywy IPPC (Artykuł 5) i 16 lipca 2009 r., na podstawie Dyrektywy w sprawie składowania odpadów (Artykuł 14).

W konsekwencji tego, właściwy organ musi wydać pozwolenie zintegrowane dla istniejących składowisk odpadów objętych Dyrektywą IPPC przed 31 października 2007. Jednakże pełna zgodność z wymaganiami Załącznika I do Dyrektywy w sprawie składowania odpadów będzie musiała zostać osiągnięta przed 16 lipca 2009 r. "Nowe" składowiska których pozwolenie zintegrowane zostało wydane po dniu 16 lipca 2001 powinny spełniać te wymagania już od razu. W przypadkach wprowadzenia zmian w składowisku, właściwy organ będzie musiał rozstrzygnąć, czy zmiana jest "istotna", czy nie jest, zgodnie z Artykułem 12 Dyrektywy IPPC. Ponieważ każda zmiana pociąga za sobą konieczność aktualizacji pozwolenia na podstawie Dyrektywy w sprawie składowania odpadów, to dodatkowe wymagania dotyczące IPPC (np. w sprawach związanych udziałem społeczeństwa) będą stosować się tylko do "istotnej" zmiany, w rozumieniu Dyrektywy IPPC.

Artykuł 13(1) Dyrektywy IPPC wymaga od właściwych organów przeprowadzenia okresowego przeglądu i jeżeli potrzeba, aktualizacji warunków pozwolenia. Obowiązek ten jest niezależny od poziomów zanieczyszczeń, istotnych zmian w najlepszych dostępnych technikach, wymagań bezpieczeństwa, czy nowych przepisów legislacyjnych. Nie ma w tym względzie żadnych odpowiedników postanowień Dyrektywy w sprawie składowania odpadów. Także każde składowisko objęte Dyrektywą IPPC musi zostać poddane takiemu okresowemu przeglądowi.

- Artykuł 6 Dyrektywy IPPC wyszczególnia informacje, które należy podać we wniosku o wydanie pozwolenia. Większości, ale nie wszystkich, z tych informacji wymaga się także na podstawie Dyrektywy w sprawie składowania odpadów (Artykuł 7). Z drugiej strony, niektóre wymagania dotyczą wyłącznie Dyrektywy w sprawie składowania odpadów (patrz Artykuł 7(i)).

Należy zauważyć, że Dyrektywa IPPC wymaga informacji dotyczących źródeł emisji z instalacji jak również charakteru i ilości przewidywanych zanieczyszczeń emitowanych do każdego z komponentów środowiska oraz zidentyfikowania znaczących skutków w środowisku (tj. także w przypadku projektów, które nie wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko).

Przedkładany na podstawie Dyrektywy IPPC wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego dotyczącego składowiska odpadów musi być zgodny zarówno z postanowieniami Artykułu 6 Dyrektywy IPPC jak i Artykułu 7 Dyrektywy w sprawie składowania odpadów.

- Artykuł 15 Dyrektywy IPPC wymaga, aby wnioski o wydanie pozwolenia dotyczącego nowych lub istotnie zmienionych instalacji zostały publicznie udostępnione. Społeczeństwo ma prawo wyrazić o nich swoje opinie zanim właściwy organ wyda decyzję. Należy publicznie udostępnić tę decyzję, kopię pozwolenia i wszelkie aktualizacje pozwoleń, jak również wyniki monitoringu emitowanych zanieczyszczeń. Nie istnieją w tym względzie żadne odpowiedniki postanowień w Dyrektywie w sprawie składowania odpadów.

Każde składowisko odpadów podlegające także Dyrektywie IPPC musi być poddane nakreślonej wyżej procedurze udziału społeczeństwa i dostępie do informacji o środowisku.

- Artykuł 17 Dyrektywy IPPC wymaga transgranicznej wymiany informacji w przypadkach, gdy eksploatacja instalacji podlegające Dyrektywie IPPC może powodować znaczne negatywne oddziaływanie na środowisko innego Państwa Członkowskiego. W Dyrektywie

w sprawie składowania odpadów nie istnieją w tym względzie żadne odpowiedniki postanowień.

Z zasady, każde składowisko odpadów podlegające także Dyrektywie IPPC powinno podlegać takiej wymianie informacji. Jednak w praktyce, na składowisko mogące powodować znaczne negatywne oddziaływanie na środowisko innego Państwa Członkowskiego nie powinno zostać wydane pozwolenie na podstawie Dyrektywy w sprawie składowania odpadów (Artykuł 8(a)(i) w zbieżności z Załącznikiem I). Dodatkowym zabezpieczeniem jest tu Artykuł 12 Dyrektywy w sprawie składowania odpadów, który zapewnia programy kontrolno-monitoringowe, jak również mówi o wymogu zawiadamiania o wszelkich znaczących niekorzystnych efektach funkcjonowania.

Jest zatem mało prawdopodobne, aby Państwo Członkowskie, na którego terytorium złożono wniosek o wydanie pozwolenia dotyczącego składowiska odpadów znalazło się w sytuacji konieczności przekazania takich informacji innemu Państwu Członkowskiemu. Jednakże, sąsiednie Państwo Członkowskie ma prawo wystąpić o informacje, o których mowa w Artykule 17 IPPC w przypadku, gdy obawia się znacznego negatywnego wpływu na środowisko.

- Należy zauważyć, że okresy sprawozdawcze obu Dyrektyw różnią się. W przypadku Dyrektywy IPPC, pierwszy cykl sprawozdawczy był wymagany w 2003 r., obejmując lata od 2000 do 2002. Pierwszy raport na podstawie Dyrektywy w sprawie składowania odpadów był wymagany w 2004 r., obejmując okres od 16 lipca 2001 do końca roku 2003.
- Składowiska odpadów podlegające Dyrektywie IPPC podlegają także *systematycznemu raportowaniu danych dotyczących emisji* ([regular reporting of emission data](#)) zgodnie z Decyzją Komisji 2000/479/WE w sprawie wdrożenia europejskiego rejestru emisji zanieczyszczeń (*European Pollutant Emission Register - EPER*), a w przyszłości na podstawie europejskiego rejestru uwalniania i transferu zanieczyszczeń (*European Pollutant Release and Transfer Register – PRTR*).

Czy Dyrektywie IPPC podlegają operacje demontażu produktów wycofanych z eksploatacji takich jak pojazdy, czy sprzęt elektryczny i elektroniczny?

Dyrektywa IPPC obejmuje szereg operacji gospodarki odpadami, które są wymienione w punkcie 5 jej Załącznika I. Są to:

- Większość procesów odzysku odpadów niebezpiecznych (R1, R5, R6, R8, R9);
- Wszystkie procesy unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych;
- Biologiczna, mechaniczna i fizyczno-chemiczna obróbka odpadów innych niż niebezpieczne przed ich unieszkodliwieniem (operacje D8 i D9);

- Spalanie i współspalanie;
- Składowanie odpadów.

Do ww. procesów z dziedziny gospodarki odpadami stosują się różne progowe wartości zdolności produkcyjnych.

Dlatego punkt 5 Załącznika I Dyrektywy IPPC ogranicza techniki z zakresu gospodarki odpadami objęte tą Dyrektywą do spalania, składowania na składowiskach oraz określonych procesów unieszkodliwiania i odzysku określonych kodami R i D, zdefiniowanymi w Dyrektywie 75/442/WE w sprawie odpadów (zastąpionej obecnie przez [Dyrektywę 2006/12/WE](#) – zwaną dalej Ramową Dyrektywą w sprawie odpadów). Zasadniczą kwestią jest zatem pytanie, czy demontaż produktów wycofanych z eksploatacji mieści się w procesach z kategorii D i R objętych Dyrektywą IPPC. Są to D1 do D15, R1, R5, R6, R8 i R9 w przypadku odpadów niebezpiecznych i D8, D9 w przypadku odpadów innych niż niebezpieczne.

Ustęp 61 orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 27 lutego 2002 r. w sprawie C-6/00 stwierdza, że *niektóre z metod unieszkodliwiania i odzyskiwania odpadów mogą nie być wyraźnie wymienione wśród operacji wyspecyfikowanych w Załącznikach IIA i IIB Dyrektywy [Ramowej Dyrektywy w sprawie odpadów] zwłaszcza dlatego, że jeszcze nie weszły one do użytku od czasu ostatniego dostosowania tych załączników tak, aby mogły odzwierciedlać postęp naukowo-techniczny, a po drugie dlatego, że niektóre operacje można traktować jako odpowiadające zapisom operacji wymienionych w Załączniku IIA i w Załączniku IIB to tej Dyrektywy*. Tak więc, listy operacji D i R należy interpretować jako nie wyczerpujące.

Demontaż produktów wycofanych z eksploatacji jest operacją, której głównym celem jest:

- dekontaminacja odpadu poprzez usunięcie zeń niebezpiecznych składników w celu ich odzyskania lub unieszkodliwienia (głównie płynów takich jak przepracowane oleje, chlorowcopochodne węglowodorów (CFC) i wodorochlorofluorowęglowodory (HCFC);
- wysegregowanie składników do ich powtórnego użytku;
- wysegregowanie materiałów do recyklingu (głównie metali żelaznych, metali nieżelaznych i tworzyw sztucznych).

Nie można uważać, że powyższe operacje są objęte Dyrektywą IPPC ponieważ:

- Dyrektywa IPPC nie obejmuje operacji kategorii R3 (w której mieści się recykling/odzysk tworzyw sztucznych) i R4 (recykling/odzysk metali i związków metali). Ponadto, terminy recykling i odzysk (które pojawiają się także w operacji R5 - recykling/odzysk innych materiałów nieorganicznych) nie opisują dokładnie operacji demontażu.

- Operacje D8 i D9 są zdefiniowane jako operacje odbywające się przed innymi operacjami unieszkodliwiania a nie przed operacjami odzyskiwania, które generalnie stanowią istotę demontażu nawet wówczas, gdy niektóre składniki mogą być przeznaczone raczej do unieszkodliwienia, aniżeli do odzysku.
- Operacje D8 i D9 obejmują tylko szczególną obróbkę polegającą na zmianie fizycznych, chemicznych i/lub biologicznych cech danego odpadu. Nie obejmuje to samego tylko wysegregowania komponentów i kawałków produktu wycofanego z eksploatacji.

Jednakże nie można wykluczyć, że pewne operacje unieszkodliwiania i odzyskiwania objęte Dyrektywą IPPC nie będą się odbywać w tej samej instalacji, w której następuje demontaż. Takim operacjom mogą podlegać niektóre składniki lub materiały, po ich wysegregowaniu. W takim przypadku, jeżeli są przekroczone progowe wartości zdolności produkcyjnych określonych w punkcie 5 Załącznika I Dyrektywy, dla tych instalacji też będzie wymagane uzyskanie pozwolenia zintegrowanego,.

Podsumowując, Dyrektywa IPPC w zasadzie nie obejmuje demontażu produktów wycofanych z eksploatacji. Jednakże należy zwrócić uwagę na operacje unieszkodliwiania i odzysku, które potencjalnie mogą podlegać Dyrektywie IPPC, a które prowadzi się w tej samej instalacji.

Powyższa konkluzja nie narusza wymagań dotyczących wydawania pozwoleń ustanowionych w Dyrektywie 2006/12/WE w sprawie odpadów i [Dyrektywie 2000/53/WE w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji](#).

Wniosek ten nie narusza także możliwości występowania o wydanie pozwoleń zintegrowanych także w sektorach nie objętych Dyrektywą IPPC.

Jakie jest znaczenie terminu “przemysłowe” w punkcie 6.1 Załącznika I ?

Istota tego pytania dotyczy punktu 6.1(a) ("pulpa drzewna lub inne materiały włókniste") dla którego nie jest określony próg ilościowy. Ma tu zastosowanie zasada podana wyżej w odpowiedzi na pytanie dotyczące [przemysłu chemicznego \(Załącznik I punkt 4\)](#).

Co znaczy termin “tektura” w punkcie 6.1(b) Załącznika I,?

Działalność 6.1(b) dotyczy zakładów produkujących “papier i tekturę”. W języku angielskim, termin “tektura” można tłumaczyć w znaczeniu "karton" lub szerzej jako płyty wykonane z prasowanego lub laminowanego drewna. Jednakże inne wersje językowe Dyrektywy odnoszą się wyraźnie do kartonu. Także z technicznego punktu widzenia, logiczne jest łącznie

potraktowanie papieru i kartonu. Rozumie się, zatem, że w tym kontekście termin “tektura” oznacza karton.

Czy Dyrektywie IPPC podlega instalacja do produkcji papieru lub tektury wykorzystująca materiały włókniste (włókna drzewne lub tekstylne), która przed ich użyciem do bieżącej produkcji, poddaje te materiały procesowi mycia, w przypadku, gdy instalacja ta nie przekracza wartości progowej podanej w kategorii nr 6.1, ale przekracza wartość progową z kategorii nr 6.2,?

Kategoria nr 6.1 Załącznika I Dyrektywy Rady 96/61/WE (IPPC) wymienia "Zakłady przemysłowe do produkcji:

- a) pulpy drzewnej lub innych materiałów włóknistych
- b) papieru i tektury, o wydajności przekraczającej 20 ton dziennie."

Kategoria nr 6.2 Załącznika I Dyrektywy IPPC specyfikuje jako objęte nią "Zakłady obróbki wstępnej (mycie, bielenie, merceryzacja) lub barwienia włókien albo materiałów włókienniczych, o wydajności przekraczającej 10 ton dziennie".

Wszystkie instalacje do produkcji papieru i tektury wykorzystują materiały włókniste i przed użyciem tych materiałów do bieżącej produkcji poddają je myciu, bieleniu i innym procesom wstępnej obróbki. Tak więc jeżeli owe procesy wstępnej obróbki uznano za podlegające działalności 6.2 i wydajność przekraczałyby 10 ton dziennie, to siłą rzeczy instalacje, w których się ona odbywa również powinny być uznane jako podlegające Dyrektywie. Nie wydaje się jednak, aby taka właśnie była intencja ustawodawcy, ponieważ w efekcie czyniłoby to zbędnym korzystanie z progu wydajności produkcyjnej z punktu 6.1 (b) wynoszącego 20 ton dziennie, który został specjalnie ustanowiony dla produkcji papieru i tektury. Ponadto z technicznego punktu widzenia, logiczne jest łączne traktowanie działalności w dziedzinie papieru i tektury w Dyrektywie (punkty 6.1 (a) i (b)) oraz oddzielne potraktowanie materiałów włókienniczych (6.2). Byłby to zatem błąd legislacyjny, gdyby punkt 6.2 obejmował również włókna do produkcji papieru, ale z inną wartością progową.

Co znaczy określenie “produkt końcowy”, w punkcie 6.3 Załącznika I ?

Produkty garbarskie często opuszczają instalację w stanie mokrym i dlatego ważą znacznie więcej niż właściwy produkt końcowy. Wprowadzenie kwalifikatora “końcowy” w znaczeniu “produktów końcowych” sugeruje pewne rodzaje działalności wykończeniowej lub dalszej obróbki poza tymi prowadzonymi w samej instalacji produkcyjnej. Dlatego za “produkt końcowy” można uznać skórę przeznaczoną do produkcji właściwych towarów konsumpcyjnych, ale nie koniecznie powlekaną lub barwioną.

Czy znajdujący się w punktach 6.4 (b) i (c) Załącznika I termin “surowe produkty” stosuje się do materiałów (takich jak mąka), które już zostały przetworzone, ale są stosowane jako surowiec do wytwarzania produktów żywnościowych?

Termin “surowe produkty” stosuje się zazwyczaj na określenie wszelkich materiałów, przetworzonych lub nieprzetworzonych, które wykorzystuje się jako wsad do określonego procesu przemysłowego.

Jakie są zależności pomiędzy Dyrektywą IPPC, a Dyrektywami wymienionymi w Załączniku II?

Istotne postanowienia określające zależności pomiędzy Dyrektywą IPPC a Dyrektywami wymienionymi w Załączniku II umieszczone są w Artykule 18 (2) i w Artykule 20 (1) i (2).

Na ogół Dyrektywy wymienione w Załączniku II zawierają dwa rodzaje postanowień odnoszących się do określonych substancji i/lub sektorów przemysłowych:

- Postanowienia o charakterze proceduralnym określające systemy wydawania pozwoleń;
- Postanowienia o charakterze bardziej merytorycznym, takie jak dopuszczalne poziomy emisji lub specjalne wymagania techniczne.

Postanowienia proceduralne określające systemy wydawania pozwoleń będą zastąpione określoną w Dyrektywie IPPC procedurą wydawania pozwoleń zintegrowanych, gdy tylko zostanie ona pełni wdrożona – nie później niż 30 października 1999 r. dla nowych instalacji oraz 30 października 2007 r. dla istniejących instalacji.

Natomiast postanowienia merytoryczne dotyczące wymogów spełniania określonych norm technicznych pozostaną w mocy dopóty, dopóki nie zostaną formalnie zastąpione przez przyszłą legislację. Prowadzący instalacje przemysłowe będą musieli zatem spełniać owe wymagania techniczne, jak również bardziej ogólne obowiązki, określone w Dyrektywie IPPC. Należy zauważyć, że zgodnie z Artykułem 18(2) owe techniczne wymagania są obowiązkami minimalnymi. Dlatego w pozwoleniach zintegrowanych może zaistnieć potrzeba nakładania dodatkowych lub surowszych warunków. To samo dotyczy wymagań określonych w innych wspólnotowych aktach prawnych, w tym zastępowania środków wymienionych w Załączniku II, które przyjęto poza Dyrektywą IPPC, takich jak te zawarte w [Dyrektywie w sprawie spalania odpadów 2000/76/WE](#), [Dyrektywie w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania 2001/80/WE](#) i [Dyrektywie w sprawie kontroli emisji lotnych związków organicznych spowodowanej użyciem organicznych rozpuszczalników podczas niektórych czynności i w niektórych urządzeniach 1999/13/WE](#).

[1] Dyrektywa Rady 96/82/WE Artykuł 4:

‘Wykluczenia’

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania w stosunku do:

- a) zakładów wojskowych, wojskowych obiektów przemysłowych lub magazynów;
- b) niebezpieczeństwa spowodowanego promieniowaniem jonizującym;
- c) transportu niebezpiecznych substancji oraz przejściowego składowania na drogach, na kolei, na drogach śródlądowych, na morzu czy w powietrzu, poza obrębem zakładów podlegających niniejszej dyrektywie, z uwzględnieniem ładunku i rozładunku oraz transportu do i z doków, nabrzeży i stacji rozrządowych;

- d) transportu niebezpiecznych substancji w rurociągach, z uwzględnieniem stacji pomp, znajdujących się poza obrębem zakładów podlegających niniejszej dyrektywie;
- e) eksploatacji (badania, wydobycia i przetwarzania) kopalin w kopalniach, kamieniołomach lub poprzez odwierty, z wyjątkiem chemicznych i cieplnych procesów przetwarzania i składowania odnoszących się do operacji z udziałem substancji niebezpiecznych, których definicję przedstawiono w załączniku I;
- f) oddalonych od brzegu badań i eksploatacja kopalin, w tym węglowodorów;
- g) składowisk odpadów.

[2] Dyrektywa Rady 84/360/EEC Artykuł 15: Dyrektywa nie stosuje się do zakładów przemysłowych działających dla potrzeb obrony narodowej.

[3] Orzeczenie (szóstej izby) Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16 września 1999 r., Sprawa C-414/97 brzmi:

“21. Należy w tym względzie przestrzegać, w myśl postanowienia Trybunału w sprawie 222/84 Johnston [1986] ECR 1651, ustęp 26, że jedynymi artykułami, które Traktat przewiduje w przypadkach odstępstw stosowanych w sytuacjach mogących dotyczyć bezpieczeństwa publicznego są Artykuły 36, 48, 56, **223** i 224 Traktatu UE (obecnie, po zmianach, Artykuły 30, 39, 46, 296 i 297 Traktatu), które obejmują przypadki wyjątkowe i wyraźnie określone. Z przyczyny ich ograniczonego charakteru, artykuły te nie poddają się obszernej interpretacji.

22. Podobnie, obowiązkiem Państwa Członkowskiego jest opieranie się tylko na tych wyjątkach, które dostarczają dowodów świadczących o tym, że przedmiotowe wykluczenia nie wychodzą poza granice takich spraw. (...)”

Artykuł **223** Traktatu WE jest obecnie Artykułem **296** Traktatu WE